

Adenocarcinomul pancreatic cu debut precoce – particularități clinice, factori de risc și abordare terapeutică

Ștefania Bunduc¹, Răzvan Iacob^{1,2}, Roxana Costache¹, Bianca Stoica¹, Cristina Radu^{2,3},
and Cristian Gheorghe^{1,2}

¹Center for Digestive Diseases and Liver Transplantation, Fundeni Clinical Institute, Bucharest, Romania

²“Carol Davila” University of Medicine and Pharmacy, Bucharest, Romania

³“Sfânta Maria” Clinical Hospital, Bucharest, Romania

Rezumat

Introducere: Cancerul pancreatic este diagnosticat cel mai frecvent în decada a șaptea de viață, însă tumorile descoperite la vârste tinere au un impact mai mare privind numărul potențial de ani de viață pierduți. Scopul studiului nostru a fost de a cerceta diferențele din punct de vedere epidemiologic, clinic și terapeutic, la pacienții cu adenocarcinoame pancreatice diagnosticați înainte de 45 de ani (Grup 1 - G1) față de cei diagnosticați după 45 de ani (Grup 2 -G2).

Metode: S-a efectuat un studiu retrospectiv în care au fost înregistrate standardizat, în foi de calcul Excel, toate cazurile de tumori maligne pancreatice diagnosticate într-un centru terțiar de gastroenterologie în perioada 01.01.2015-31.12.2017. Analiza statistică a inclus doar cazurile de adenocarcinoame pancreatice documentate histopatologic și s-a efectuat utilizând software-ul NCSSv9. Pentru compararea variabilelor calitative s-au folosit testele Chi2 sau Fisher Exact, după caz, considerându-se $p < 0.05$ semnificativ statistic.

Rezultate: În perioada studiului au fost diagnosticați 296 pacienți cu tumori maligne pancreatice în centrul nostru, dintre care 183 cazuri cu documentare histopatologică - 80.87% adenocarcinoame, 17.5% tumori neuroendocrine, două cazuri de LMNH și un caz de MANEC. În cohorta analizată au fost 24 (16.22%) adenocarcinoame pancreatice diagnosticate înainte de 45 ani. Antecedentele heredocolaterale de cancer de pancreas (33.3% vs 1.03%, $p=0.0004$) și consumul de alcool (42.86% vs 5.41%, $p=0.01$) s-au înregistrat semnificativ mai frecvent la tineri. Durerea a fost raportată ca simptom principal cu prevalență semnificativ crescută de către pacienții tineri (60% vs 22.94%, $p=0.006$). În G1 tumorile au fost localizate predominant la nivel cefalic (56.52%) în timp ce în G2 a predominat localizarea corporeala (52.07%, $p=0.02$). Nu s-au înregistrat diferențe semnificative în privința metodelor terapeutice și a mortalității între cele două grupuri, deși rezecția cu intenție radicală s-a efectuat mai frecvent la tineri (33.3% vs 22.69%).

Concluzii: În studiul nostru, factorii de risc asociați cu diagnosticul adenocarcinomului pancreatic sub vârsta de 45 de ani au fost consumul de alcool și istoricul familial de cancer de pancreas. Durerea a fost principalul simptom acuzat de pacienții tineri la diagnostic. Nu s-au înregistrat diferențe semnificative în abordarea terapeutică în funcție de vârstă.

Cuvinte cheie: cancer de pancreas, vârstă, factori de risc